

Trecui podul cel de flori

TRECUI PODUL CEL DE FLORI

Jocul zestrei, Pogonești-Vaslui, 2017
©Sorin Onișor (atelier de fotografie)

**FONOTECA ARHIVEI DE FOLCLOR
„VASILE ADĂSCĂLIȚEI”
VOL. 5 – CÂNTECE ȘI OBICEIURI DE NUNTĂ**

TRECUI PODUL CEL DE FLORI

Text & antologie: Lucian-Valeriu Lefter

audio aici

Iași, 2020

Consiliul Județean Vaslui
Centrul Județean pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui

Editor: Lucian-Valeriu Lefter
Grafică: Anca Isabela Iacob

Coperta: Ceremonialul nunții; desene de Eugen Balan, 1981

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Trecui podul cel de flori / text & antologie: Lucian-Valeriu Lefter. - Iași :
PIM, 2020
ISBN 978-606-13-5765-9

I. Lefter, Lucian-Valeriu (text) (antolog.)

78
39

„TRECUI PODUL CEL DE FLORI”

La sfârșitul secolului al XIX-lea, Simeon Florea Marian, fondator al cercetării științifice a folclorului românesc, identifica trei motive ale scopului căsătoriei la români¹: 1. „de a avea o consoartă spre ajutorare și petrecere, spre mângăiere și alinarea durerilor în caz de nefericire și suferință, mai pe scurt spre împărtășirea binelui și răului, a bucuriei și întristării în decursul întregii vieți”; 2. „de a avea urmași legitimi, care să păstreze numele de familie, ca sângele lor să nu se stingă niciodată, apoi ca să aibă cine moșteni averea părintească, ca aceasta să nu treacă în mâni străine, mai departe să aibă cine a se îngriji de dânsii și a-i sprijini la bătrânețe, iară după moarte să aibă cine a-i jeli și înmormânta creștinește, a-i pomeni și a le da pomană și a se ruga

¹ S. Fl. Marian, *Nunta la români. Studiu istorico-etnografic comparativ*, Ediție critică de Teofil Teaha, Ioan Șerb [și] Ioan Ilișiu, Text stabilit de Teofil Teaha, București, 1995, pp. 15-16; volum apărut la 1890.

pentru iertarea păcatelor sale”; 3. „să nu li se facă aruncare că numai degeaba s-au născut și trăit în lumea aceasta, după cum prea adeseori se întâmplă că li face celor ce rămân necăsătoriți”.

Ceremonialul nunții se desfășoară după un scenariu ritualic, în general pe durata a trei zile, marcând trecerea celui mai important prag din viața omului. Cunoașterea tinerilor, pețitul, furatul fetei, logodna (în ziua de joi), vedrele sau masa mică a tinerilor necăsătoriți (în ziua de sâmbătă), preced desfășurarea propriu-zisă a nunții sau a ospățului (în cursul zilei de duminică), cu conocăria sau orația nunții, hobotatul sau gătitul miresei, jocul zestrei, iertăciunea, plecatul miresei de la părinți, cununia la biserică, obiceiul vulpii, masa mare sau a darurilor (închinatul găinii, închinatul colacilor, închinatul paharelor), dezgătitul sau dezhobotatul miresei, nunta luând sfârșit în ziua de luni.

În vechime, muzica nunții era asigurată de tarafuri, apoi de fanfare, precum cele aduse din anumite localități: Fâstăci, Valea Mare (Ivănești), Voinești etc. – județul Vaslui, Odobești, Vultur, Jariștea etc. – județul Vrancea, Concești, Dracșani, Mileanca etc. –

județul Botoșani, Tâlpigi, Toflea etc. – județul Galați, Chetriș, Cozmești, Zece Prăjini etc. – județul Iași ș.a.m.d².

Diversele momente ale nunții erau însoțite de strigături, regăsite și la hora satului, al căror repertoriu este destul de consistent³. Strigătura ar putea reprezenta forma originală a cântecului de nuntă, potrivit unor cercetări, fiind atestată încă din Antichitate. Nunta cu strigături este răspândită în Moldova și în numeroase zone ale Transilvaniei, însă, la răsărit de Carpați, nunta cu mai multe strigături este specifică nordului și centrului Moldovei, în sudul acestui spațiu geografic lăutarii preluând din atribuțiile artistice ale nuntașilor. Dacă în nord, în zona Rădăuților, strigăturile sunt cântate pe ritm de doină arhaică, spre sud își pierde treptat linia melodică, în zonele Fălticeni și

² Silvia Ciubotaru, *Obiceiuri nupțiale din Moldova. Tipologie și corpus de texte*, Iași, 2009, pp. 226-227.

³ Silvia Ciubotaru, *Strigături în Moldova. Cercetare monografică*, Cu un capitol de etnomuzicologie de Viorel Birleanu și Florin Bucescu, Caietele Arhivei de Folclor, IV, Iași, 1984, pp. 162-325; Idem, *Obiceiuri nupțiale din Moldova*, pp. 569-709.

Neamț, de pildă, fiind cumva intercalat versul cântat cu cel rostit, în celelalte zone fiind performate într-un ritm caracteristic⁴.

Orațiile de nuntă reflectă însă cel mai bine imaginarul universului rural, prin viziunea mitică asupra lumii, încât „cheia de boltă a ceremonialului nupțial din Moldova o reprezintă *conăcăria (colăcăria)*”⁵. Orația prezintă, mai întâi, prin descrierea vânătorii sau căutarea căprioarei, un act inițiativ care scoate în evidență calitățile de excepție ale mirelui, apoi, redă un tablou al ceremonialului nupțial străvechi, cu reminiscențe ale violenței arhaice (legarea porților, disputa dintre trimișii mirelui și ai miresei, alergarea cailor etc.). Tot aici, între practicile arhaice, poate fi inclusă despărțirea miresei de părinți, de frați și de surori, până și de florile de acasă, cântată duios în versuri de jale, reprezentând imaginea cea mai expresivă a nunții, a acestui ritual de trecere dintr-o lume într-alta, a fetei care pășește pragul spre o nouă stare a vieții. Și precum eroul din basme, mireasa traversează podurile cele de piatră, de alamă ori de flori, până se depărtează definitiv de casa părintească.

⁴ Silvia Ciubotaru, *Obiceiuri nupțiale din Moldova*, pp. 154-155.

⁵ *Ibidem*, p. 141.

Așadar, ritualul nunții care începe cu pețitul și se încheie cu îmbisericirea tinerilor căsătoriți, „descrie, în timp, un șir de cercuri concentrice, având la mijloc momentul schimbării însemnelor de miri (cunună, voal, floare ș.a.) cu cele de gospodari. Timpul circular, măsurat de unitățile astronomice – an, lună, zi – cât și de cele conveționale stabilite de om, reconciliază timpul liniar care reprezintă desfășurarea nesfârșită a universului”⁶, pentru că nunta se desfășoară într-un timp magic, discontinuu, cu „opriri, grăbiri și încetiniri”⁷. De altfel, desfășurarea riturilor de trecere din ciclul familial urmează „praguri” similare. Și obiceiurile de naștere⁸, mai puțin bogate decât cele de nuntă și înmormântare, aparțin unui „univers de credințe concentric”⁹, în care se regăsesc obiceiuri precum orația sau închinatul colacilor și a găinii la botez¹⁰.

⁶ Silvia Ciubotaru, *Obiceiuri nuptiale din Moldova*, p. 94.

⁷ *Ibidem*.

⁸ Vezi în acest volum, nr. 71-74.

⁹ Adina Hulubaș, *Obiceiuri de naștere din Moldova. Tipologie și corpus de texte*, Iași, 2012, pp. 20-25.

¹⁰ *Ibidem*, pp. 279-280.

Și de această dată, materialele care se află în arhiva de folclor „Vasile Adăscăliței”, în dosare și în fonotecă, au fost valorificate, parțial, de-a lungul anilor în culegeri de folclor, amintite în volumele precedente, precum de pildă, cele privitoare la obiceiurile de nuntă, apărute la Suceava¹¹ și Vaslui¹². Numele celor care au fost pe teren în echipele studențești se regăsesc în cataloagele benzilor de magnetofon, iar chipurile lor au rămas în fotografii, precum cea din vara anului 1966, redată mai jos, care înfățișează pe cei care formau atunci echipa condusă de profesorul Vasile Adăscăliței, majoritatea studenți la Filologie, alături de care se

¹¹ *Folclor din ținutul Rădăuților*, Culegere îngrijită de Vasile Adăscăliței și Ion H. Ciubotaru, Casa județeană a creației populare, Suceava, 1969, pp. 263-398; V. Adăscăliței, *Folclor din împrejurimile Sucevei*, Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă, Suceava, 1972, pp. 71-166.

¹² *Datini și obiceiuri de pe Valea Tutovei*, culegere de Dan Ravaru [și Silvia Ravaru, Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă, Vaslui, 1981, pp. 10-57; Vasile Adăscăliței, *Culegere de folclor poetic din județul Vaslui*, în vol. *Soare, soare, frățioare! Restituiri etnografice*, Ediție îngrijită și studiu introductiv de Lucian-Valeriu Lefter, Iași, 2014, pp. 230-244.

aflau și câțiva studenți de la Istorie, de la stânga la dreapta, astfel: Maricica Iftinuț (Anghel), Ion I. Solcanu, Rodica Șuiu (Aura Mușat), Corneliu..., Ada Berbece-Teodorescu (Fărtăiș), Petru Bochiș, Laura Stoica (Tulea), Algeria Simota, Ion H. Ciubotaru, Vasile Adăscăliței, Lucia Cireș, iar în față, Aurel Brumă și Vasile Pandle.

Mulțumiri domnului Aurel Brumă, pentru fotografie, și doamnei Lucia Cireș, pentru identificarea celor imortalizați, participanți alături de profesorul Vasile Adăscăliței în echipa de cercetare și practică etnografică din 1966, dar și din anii următori.

Arbore, jud. Suceava, vara anului 1966 – Echipa studențească condusă de profesorul Vasile Adăscăliței.

CÂNTECE, ORAȚII ȘI STRIGĂTURI DE NUNTĂ

8. Strigături

Bini te-am găsit, soacrî
mari,
Uiu-iu și ghini-mi pari,
C-am agiuns o soacrî mari.
Bucură-ti, soacrî mari,
Că Ț-aduc cheptănătoari.
Nu știu, zău, te-a cheptăna
Ori mai rău, te-a scărmana.
Uiu-iu și ghini-mi pari,
C-am văzut o mândrî floari,
Floricea liliașii
La GheorghiȚi-n pălării.
Soacrî, soacrî, poamă acrî,
Di te-i coaci un an ș-o varî
Tot ești acrî ș-amarî.
Uiu-iu și ghini-mi pari,
Că ni-i șina ca o floari
Și șinul ca un păun

O turnat pe șina-n drum.
Uiu-iu c-așa-i la nuntî
Cari chiui sî sărutî.

10. Orație

Bună seara, bună seara,
Horă mândră și frumoasă,
Stolnicei de masă,
Gospodari de casă!
Bună seara și la
dumneavoastră,
Domnilor nuni mari, socri
mari,
Și dumneavoastră, cinstiți
gospodari.
Deci noi ce umblăm,
ce căutăm,
Seamă la nimeni nu le dăm
Căci sântem trimiși cu bine

Și nu avem teamă de nime.
Deci al nostru tânăr împărat
De dimineață s-a sculat
Trâmbița din cui a luat.
Și odată a trâmbițat
Multă oaste a adunat.
Două sute grăniceri
O sută cinzeci ficiori de
 boieri,
Cei mai mari nepoți
 de generali.
Toți de-un stat
Buni de-un sfat.
Toți de-o statură
Buni de gură.
Și la răsărit de soare
Au pornit la vânătoare.
Și au umblat țara din sus
 spre apus
Până ce caii au stătut.
Potcoavele au căzut.

Și-au mers mai gios
Pe un deal frumos
Și-au alergat de au vânat
Munții cu brazii
Cerul cu stele
Vâlcele cu viorele
Satele cu fetele.
Și când deteră de seară
Ieșiră la drumul mare
Și deteră peste o urmă
 de fiară.
De stă oastea și se miară
Ce să fii această urmișoară!
Unii spun că-i urmă de zână
Să-i fie domnului mire
Domnișoara mireasă de-o
 bună cunună.
Alții spun că-i urmă de crai
Să-i fie domnului mire
Domnișoara mireasă de-un
 bun trai.

S-a găsit un vânător mai
recunoscător
Care a spus că aceasta-i
urmă de căprioară
Să fie domnului mire
Domnișoara mireasă
De-o bună soțioară.
Iar nunul cel mare
Cu grija-n spinare
Călare pe-un cal
Ca un Decebal [Ducipal]
Urcă-n scări
Cu două lumânări
Și privește roată
Peste oștirea lui toată.
Deodată privește aici
Și zărește o floricică
Frumoasă și dragăstoasă.
Și văzând că nu-nflorește
Nu rodește
Locul nu-i priește.

Numai de veștejit
Se veștejește
Ne-a trimis pe noi
Șase crai
Călare pe șase cai,
Coarnele zugrăvite,
Cozile împletite,
La curțile dumneavoastră
Florica s-o luăm
Și la împăratul nostru
S-o ducem.
Ne-am pornit,
Am venit de v-am găsit.
Acum, domnii socri mari,
Florica ne dați
Ori de noi nu scăpați.
Căci noi am venit
Cu târnăcoape de argint
Să scoatem florica
din pământ
Cu tot cu rădăcină

S-o răsadim la împăratul
nostru în grădină

Acolo să crească,

Să-nflorească,

Să rodească,

Locul să-i priască

Și de veștejit să nu se mai
veștejească.

Iar, domnilor socri mari,

Să nu credeți că suntem
tâlhari

Avem fermă [firman]
de pecete

De la împăratul nostru
Verde.

Cine știe carte latinească

Poftim, dragă, să citească,

Cine nu știe să nu vie.

Nouă să ne aduceți un popă

Cu barba deasă

Să ne citească carte aleasă.

Să nu fie vreun popă

Cu barba rară

Să ne citească până diseară.

Să nu fie vreun popă

cu barba cănită

Să rămâi carte necitită.

Să ne-aduceți un popă

cu barba ca fusul

Să ne dea în curând
răspunsul.

Deci răspunsul nostru:

Sunt șase pahare cu vin,

Șase prosoape de in,

Cusute cu fluturi mici

Cum e moda pe-aici.

Fie și cu zdrențătură

Numai să fie cu voie bună.

Fie chiar și de mătasă

Numai să fie de aici din
casă.

De la cinstita noastră

mireasă
Să nu fie de la vreo vecină
Să pățim rușine.
Că-i necinstea noastră
Și ocara dumneavoastră.
Iar dumnealor socri mari
Să ne-ascultați
Când va da soarele de seară
Oaste mare vă-nconjoară.
Păziți casa, întindeți masa,
Căci vine împăratul
cu oastea toată.
O sută cinzeci și cinci
Din cei mai voinici.
Noi vom descăleca,
Dar jos n-avem pe cine da.
Căci nu sântem cazaci,
Negustori de vaci,
Nici ciocoi,
Negustori de boi.
Sântem stolnici de

la stolnicie
De la cinstita împărăție,
De peste mare
De unde soarele răsare.
Nouă să ne-aduceți
un scaun de argint
Să coborâm pe pământ,
Iar la caii noștri să le dați
Fân verde
Cosit în noapte de
Sfântul Gheorghe
Cu roua neluată,
Floarea nescuturată,
Adunat între sărbători
De două fete surori.
Caii noștri să mănânce,
Din copite să nu miște.
Caii noștri să beie,
Din copite să nu deie.
Căci nu-i începutul de noi
Nici de la fiiiăștia doi.

Ci începutul de la moș-
strămoșul nostru Adam
Care se trage din viță și
neam.

Că Dumnezeu când a făcut
Pe strămoșul nostru Adam
Cu trupul din lut
Cu oase din piatră
Cu sânge din mare
Față din soare
După chip și asemănare.
Și văzând că omul nu-i bine
să trăiască singur
pe pământ
A adormit pe strămoșul
nostru Adam
I-a rupt o coastă din stânga
Și-a făcut-o pe strămoașa
noastră Eva.
Și-a blagoslovit ca ei să
trăiască

Să se înmulțească
Ca nisipul mării,
Ca iarba pământului,
Ca frunza-n codri.
Ei au trăit de s-au înmulțit
Ca nisipul mării,
Ca iarba pământului,
Ca frunza-n codri
Și-au așteptat pân ce-au
ajuns timpul
Și la aceste două tinere
mlădițe.
Și-au crescut nați
și luminați
Și stau cu brațele plecate
Cu fețele rușinate,
Stau de-o oră și mai bine
Și așteaptă iertăciune.
De la părinți, frați, surori
De la toate neamurile lor.
Acum domnii socri mari

Stați, stați, seama bine vă
luați
În călcâi vă rezemați,
Inimile vă calmați
Și pe acești doi tineri
Pentru întâia oară
Vă rugăm foarte frumos
ca să-i iertați.
- Dumnezeu să-i ierte!
Pe-a cei brațul vi l-au rupt,
Pieptul vi l-au supt,
Somnul vi l-o dișteptat,
Lingura de la gură v-au luat.
Iar dumnevoastră, domnilor
socri mari,
De blestemat i-ați
blestemat,
Dar de iertat i-ați iertat.
Acum stați, stați
Seama bună să luați,
În călcâi vă răzemați

Inima vi calmați,
Pe acești doi tineri
Pentru a doua oară
Vă rugăm foarte frumos ca
să-i iertați.
- Dumnezeu să-i ierte!
- Dumnezeu să-i ierte!
I-ați, mireasă, ziua bună
De la tată, de la mamă,
De la neamurile tale,
De la iarba din cărare.
De-au fost bune,
De-au fost rele,
Te-ai petrecut cu ele.
Că de-acuma înainte
Căările sânt închise.
Numai treburi
sunt slobozite,
În grădină după ceapă,
La fântână după apă
Și la mama câteodată.

Numai frunza-n codru
Se-ngălbeneste,
Cade jos și putrezește
Și pacate nu agonisește.
Iar nu noi care cu pasul
pășim,
Cu gura vorbim
Și multe păcate agonisim.
Acum, părinți ca niște sfinți,
Frați ca niște brazi,
Surori ca niște flori,
Stați, stați, seama bine vă
luați
În călcâi vă răzemați,
Inimile vi calmați
Și pe acești doi tineri
Pentru a treia oară
Vă roagă foarte frumos ca
să-i iertați.
- Dumnezeu să-i ierte!
- Dumnezeu să-i ierte!

- Dumnezeu să-i ierte!
De la domnul nun cel mare,
Un bacșiș foarte mare.
De la domnișoara mireasă
O batistă de mătăasă.
De la domnul mire
Un pahar de vin
C-așa-i lăsat de la Domnul
Isus. Amin.

18. La închinatul găinii

Uiu-iu-iu, iu-hu-hu,
Bună dimineață,
bună dimineață,
Cucoani nuni, cucoană
nunî,
Noi ni-nchinăm cu
bună dimineață,
Iar singuri finii
dumneavoastră
Se-nchină cu această

ieruncă grasă
Să vă fie dumneavoastră
pentru masă.
Poftiți și primiți
Și pe noi cu-un bacșiș
frumos să ne dăruți,
Fii și mai mărunț
Numa' să fii mult.

20. La închinatul colacilor

Bună dimineață, bună
dimineață,
Cucoani nuni și cucoană
nună,
Noi ni-nchinăm cu bună
Dimineața,
Iar finii dumneavoastră
Se-nchină cu această
corabie încărcată
Di la Țarigrad plecată.

Iar în corabie ce-avem:
Patru jemni di grâu aleasă
Să le aveți dumneavoastră
pe masă,
Un batic cu flori
Să-l aibă cu cucoana nună
de sărbători,
Săpun bun di spălat,
Oglindă di căutat
Și-o păpușă cu smochine,
Ș-o butelcuță cu rachiu
dulci
Di la Cruci,
Cu mari greu să mai aduci.
Să-ntorc la Cotnari
Să băgați mâna dumnea-
voastră în buzunar
Să scoateți galbeni di
cii mari,
Fii și mai mărunți
Numai să fii mai mulți.

Poftiți și primiți
Și cu dragoste mulțumiți.

21. La închinatul paharelor

Bună dimineață,
bună dimineață,
Cucoani nuni, cucoană
nună,
Noi ni-nchinăm cu
bună dimineață,
Iar finii dumneavoastră
Să-nchină cu aceste
două păhărele
Ca două floricele,
Cu vin dulci de la Cruci
Cu bani mulți mai aduci
Băgați dumneavoastră
mâna-n buzunar
Să scoateți galbeni
de cii mari

Fii și mai mărunți
Numai să fii mai mulți.
Poftiți și primiți
Și cu dragoste mulțumiți.

28. Strigături

Hai, mireas', în sat la noi,
C-ți mai bini ca la voi,
Cî îmașu-i prunduit
Ș-ți mai bini di trait.
Miresuică tăți-n flori,
Ie-ți gândul di la ficiori
Șî țî-l puni la barbat
Că cu el țe-ai cununat.
Huiu-iu-iu,
Ie-ți, mireasă, zâua bună
Di la soari, ȝi la lună,
Di la frați, ȝi la surori,
Ȝi la gradina cu flori.
Taci, mireasă, nu mai
plânge,

Las-să plângă mirili,
C-o scurtat cărările
Pi la tăti mândrile¹³.
Huiu-iu-iu,
Hai afară, soacră mari,
Ț-am adus o noră tari
Și ti-agiuți la caldari,
La caldari, la ciubăr,
Și ti scarmini ȝi păr.
Soacră mari, ȝii voioasă
Ț-am adus noră frumoasă
Și ȝi scarmini prin casă,
Uiu-iu-iu,
Soacrȃ, soacrȃ, poamă acrȃ,
Di ȝi-ai coaci, cȃt ȝi-ai coaci
Tot dulci nu ȝe-ai mai faci.
Ȝi ȝe-ai coaci un an ȝ-o varȃ

¹³ Catren publicat în V. Adăscăliȝei,
Folclor din ȝmprejurimile Sucevei,
1972, p. 106.

Tot ȝȃi acrȃ ȝi amarȃ.
Floriciȃ di pi coaȝti,
Frumoaȝa-i mireasa noaȝtră
Nu-i frumoasă, cum să ȝii,
Parc-ȃi coală di hȃrtii.
Frunzȃ verdi pitrinȝȃl,
Ȝi nirili-i frumiȝȃl,
Niresuica-i ca ȝi el.
Mai strȃȝȃȝi, fimei, ȝeava
N-aveȝi gurȃ digeaba,
Aȝa-i nuntă ȝi strigat,
Nu-i placinȝi ȝi mȃncat.
Huiu-iu-iu,
Doamne, nu mai da oȝȃndă,
La om frumos fimei hȃdă,
Cel frumos la frumos trȃgi,
Da' la hȃdă-i ce-o mai faci!
Huiu-iu-iu,
Ȝȃracu nunu cel mare
Multă bucurie are,
Ȝȃraca soacra ce mare

Multă bucurie are.
Las' să aibă saraca
C-o mâncat-o și scârba.
Nunule, ci te-aș ruga
Răsuțește-ți mustața,
Și o răsuțești bine
Mă sărută și pi mine.
Răsuțește-ți mustața
Și săruta mireasa,
Că mai bine simți așa.

29. Strigături (la iertăciune)

.....
Iar dumneata,
Cuconiță mireasă,
Poți să plângi și să suspini,
C-ai intrat pe mâni străini.
Că mila de la părinți
Anevoia ai s-o uiți,
Dar mila de bărbat

E ca frunza de păr uscat.
Când te pui să te umbrești
Tot mai tare te pârlești.
Ai o soacră ca o toacă,
Geme și screme
Și n-a să-ți aducă
Niciun braț de lemn.
Iar dumneata, domnule
vornicele,
Să te faci fetele buchețele,
Să te bage-n sân la piele,
Să-ți audă nume la răsărit
Trup la asfințit
Și sufletu-n fundu iadului.
Anu ăsta ești vornic
de gloată
La anu să te văd jitar
la poartă,
Călare pe-o iapă albă
C-o ghioagă de corn uscată
Și să dai găștele afară

pe poartă.
 Acuma m-aș închina la acest
 păhăruț de vin roșior,
 gălgrior.
 Și nu m-aș închina la acest
 păhăruț de vin roșior,
 Și m-aș închina la balta
 cu racii
 Să se-nsoare toți burlacii.
 Și m-aș închina la balta
 cu apele
 Să se mărite toate babele,
 Să nu mai rumege pe
 drum ca caprele.
 Și m-aș închina la balta
 cu peștele
 Să se mărite toate fetele
 Să nu le mai văd pe drum
 Sărind ca iedele.
 Și m-aș închina la ist
 păhăruț de vin roșior

Dacă nu l-oi da de dușcă
 Să-mi fie moartea de pușcă!
 Dar ce fel de pușcă?
 Pușca de cucută,
 Gloanțele de mămăligă,
 Pulberea de brânză
 Și petița de slănină.
 Dar l-oi bea și eu jumătate
 Și-o mai da și la ăștia
 la spate
 Care așteaptă vin cu gurile
 căscate.

.....

35. Iertăciune

și strigături

În curs de publicare, studiu și
 text: Lucian-Valeriu Lefter, *Din*
„senin de apă”: Facerea Lumii,
 cu excepția strigăturilor de mai
 jos:

De-ar da Dumnezeu
pe lume
O ploaie cu spume
Să spargă iazul cu racii
Să se-nsoare toți burlacii,
Să nu mai umble noaptea
prin sat
Ca toți dracii.
De-ar da Dumnezeu
pe lume
O ploaie cu spume
Să spargă iazul
cu lipitorile,
Să se mărite toate
vădănilor,
Să nu mai umble noaptea
prin sat
Prin toate corobănilor
Ca toate coțofenile.
De-ar Dumnezeu pe lume
O ploaie cu spume

Să crească florile,
Să se mărite toate fetele
Și toți cavalerii.
Să trăiască nunta!
Să se facă un vivat frumos!

45. La plecatul miresei

Foaie verde și-o alună,
Ie-ți, mireasă, ziua bună
De la stele, de la lună,
De la mama ta cea bună,
De la grădina cu flori,
De la frați, de la surori.
Trecui podul cel de piatră
Eu m-am despărțit de tată.
Trecui podul cel de-alamă,
Eu m-am despărțit
de mamă.
Trecui podul cel de flori,
M-am despărțit de surori.
Trecui podul cel de brazi,

M-am despărțit de frați.
Trecui podul cel de tei,
Mă apropii de străini¹⁴.

50. Colocășie

Bună dimineața, bună
dimineața, socri mari!
Mulțumim dumneavoastră,
băieți militari!
Ce umblați, ce căutați?
Ce umblăm, ce căutăm,
La nimi seamă nu dăm!
Da' cine sânteți
dumneavoastră
Să ne luați sama noastră?
Că noi multe sate și orașe
am umblat,

Dar nouă nimi sama nu
ne-a luat!
Dar fiindcă întrebați,
Ne lăsați încetul cu încetul
Să ne dăm cuvântul cu
adevărul.

Tânărul nostru împărat
De dimineață s-a sculat,
Fața albă și-a spălat,
Chică neagră a pieptănat,
Din trâmbiță a trâmbițat,
Mare oaste a adunat.
O sută de feciori de
boieri
Din cei mai mari nepoți de
generali.
Și-au plecat la vânătoare
În țara de sus despre
apus.
Alergară și vânară
Munții cu brazii,

¹⁴ Publicat în *Datini și obiceiuri de pe Valea Tutovei*, 1981, p. 52.

Cerul cu stelele,
Câmpiile cu florile
Și satele cu fetele.
Până dădură de-o urmă
de fiară
Unii ziseră că-i urmă de
căprioară
Să-i fie împăratului
soțioară.
Alți vânători mai
cunoscători
Ziseră că-i urmă de zână
Să-i fie împăratului
cunună.
Iar nunul cel mare
Cu grija-n spinare
Calare pe un cal
Ca un Ducipal,
Se ridică-n scări,
Se umflă-n nări
Cu ochii roată

Peste oștirea lui toată.
Și când încoace privi
Aci zări
O florică frumoasă
Și drăgăstoasă,
Cari nici nu-nflorește
Nici nu rodește,
Ci numai se ofilește.
Ne trimise pe noi
Șase lipani
Calare pe șasă armăsari
Cu coamele cănite,
Cu frâiele zugrăvite,
Cu copitele costurite.
Pornirăm și venirăm
Pe fața pământului,
Pe aburii vântului
Bând și chiuind,
Din pistoale trăznind.
Acum floarea ne-o dați
Ori de nu, de noi nu

sânțeți scăpați.
Căci noi am venit cu
târnăcoape de argint
Să scoatem floarea din
pământ
S-o ducem la împărat în
grădină
Să-nflorească, să rodească,
Locul să-i priască,
Să nu se mai ofilească.
Socri mari,
Poate ne credeți că sântem
niscaiva tâlhari
Noi avem și firmal [firman]
cu pecete
De la împărăție.
Socri mari,
Să ne aduceți oameni
cărturari
Cine știe carte latinească
Să vie să ne-o citească,

Să nu ne-aduceți v-un
popă cu barba rară
Să ne țină pân disară
Sau vreunul cu barba
cănită
Să rămâi cartea necită,
Ci unul cu barba ca fusul
Să ne dea curând
răspunsul.
Răspunsul nostru este:
Șasă pahare de vin,
Șasă prosoape de in
Cusute cu fluturi și
arnici
De care se găăsesc pe-aici.
Fie și cu strămătură
Numai să fie cu voie bună.
Să fie de aici din casă
De la cinstita mireasă,
Să nu fie de la niscaiva
vecini

Că va fi rușinea noastră
Și ocara dumneavoastră.
Socri mari,
Ci s-a făcut
Nu mai e de desfăcut.
Să dai opt boi, șapte vaci
Să rabzi și să taci.
Socri mari,
Când va da soarele-n
desară
Mari oaste vă-mpresoară.
Dacă nu aveți
bucate-ndeajuns
Să aveți butoaie cu vin
Care cu fân
La cai să le dați fân,
ghizdei verde
Cosit din noapte de
Sfântul Gheorghe
Cu floarea neluată,
Cu roua nescuturată

Strânsă-n sărbători
De două fete surori.
Caii noștri să mănânce,
Din capete să nu miște.
Caii noștri să bea,
Din capete să nu dea.
Socri mari,
Poftim această broască
țestoasă,
La rădăcină uscată,
La șezută crăcanată
Pe-aici lată, pe-aici lată.
Ia închină socri o dată
Dar să n-o săruți tare,
Că căciula din cap îți sare.
Să săruți mai binișor,
Că-ți pare mai dulcișor,
Căci a nostru nu-i țuică de
prună
De la dumneavoastră
De care bei multă

Te umfli-n burtă,
Faci burta tobă,
Intri di pi sobă,
Stai cu babele de vorbă.
Ci a nostru-i vin de la
 Odobești
Când bei te veselești.
Socri mari,
Să ne aduceți ceva să
 descălecăm
Că n-avem jos pe ce să
 ne dăm.
Că noi nu sântem niscaiva
 ciobani de la oi
Să descălecăm
 aicea-n noroi
Sau niscaiva morari beți
Să descălecăm în scăieți.
Socri mari,
Să ne mai aduceți și-o tavă
 cu poame uscate

Să dăm la cei de la spate
Că au rămas cu gurile
 căscate.
Și o farfurie cu linte
Să dăm la cei dinainte
Care au rămas cu gurile
 încremenite.
Și ceva usturoi
Să dăm la acești ciocoi
Că au pofțit pe la noi.
Și un putinei cu lapte
 bătut
Să le turnăm pe gât.
Munți înalți luminoși,
Socri mari, bine v-am găsit
sănătoși.

64. Iertăciune¹⁵

Stați, frați, și ascultați
La mine să vă uitați.
Vă uitați cu ochi bogheți
Pe mine să nu mă deocheți,
Că sânt om smolit
De la Dumnezeu dăruit.
Dumnezeu a făcut cerul
și pământul
Numai cu cuvântul.
Și-a împodobit văile
cu izvoarele
Cerul cu stelele
Și cu luceafărul luminos
Să privim noi acești
păcătoși.
Și cu luna

Să privim întotdeauna.
Dumnezeu a ieșit în poalele
cerului și s-a uitat,
Toate i-a plăcut
Numai una nu i-a plăcut.
Și a stat pe loc și s-a gândit.
Și-a luat trup din pământ,
Os din piatră,
Duh din Duhul Sfânt,
Ochi din mare,
Frumusețe din soare
Și a zidit pe strămoșul
nostru Adam.
Adame, Adame!
Adam s-a sculat,
Mânsa Domnului a sărutat.
Adam umblând singur pe
pământ
S-a gândit să vorbească
înaintea lui Dumnezeu un
cuvânt.

¹⁵ Publicată fără prima parte, a istoriei biblice, în *Datini și obiceiuri de pe Valea Tutovei*, 1981, p. 35-36.

O, Doamne Dumnezeu,
De ce m-ai făcut și
m-ai zidit,
De ce sânt singur
pe pământ?
Domnul iarăși l-a adormit.
S-a gândit să-i iei din
cap – dovedește,
Din picioare – olegește,
Din mâni – betegește.
Și-a luat din coastă
în coastă,
Și-a luat mai mult din coasta
stângă,
Ca să nu-i fii lui Adam
nimic.
Și a luat trup din pământ
Os din piatră,
Duh din Duhul Sfânt,
Ochi din mare
Și frumusețe din soare,

Și a zidit pe strămoașa
noastră Eva.
Adame, Adame!
Mâna Domnului a sărutat,
Iar Domnul i-a
binecuvântat.
Așa, cinstiți părinți,
Care sânteți de la
Dumnezeu orânduți,
Iertați acești doi fii
Care stau cu multă
plecăciune
Și așteaptă cuvânt de
iertăciune.
Căci iertăciunea părinților
Întărește casele fiilor,
Iar blestemul părinților
Risipesc casele fiilor.
De-ar fi făcute din lut
Se risipesc până la pământ.
De-ar fi făcute din piatră

Se risipesc pân-la temelii.
Aceste două tinere mlădițe
Care se trag din viță-n viță
Pân la cea mai tânără
mlădiță.

Le-a venit vremea să se
căsătorească,
Să se despărțească de
părinți,
Cum se despărteau înainte
Pământul cu naltul
Unul cu altul.
Iar, cucoana mireasă,
Poți să plângi și să suspini
C-ai intrat pe mâni străini.
Căci mila de la părinți
Anevoia să mai uiți.
Căci mila de la bărbat
Ca frunza de păr uscat.
Când te pui să te umbrești
Mai tare te dogorești.

Amin, amin!
De la cuconul vornicel
Un pahar de vin.
De la cucoana mireasă
O batistă frumoasă,
Iar de la cuconul nun
Un bacșiș bun.

68. Ie-ți, mireasî, zâua bunî

Di la tatî, di la mamî,
Di la poamni din ogradi
Și di la frați, di la surori-u.
Di la gradina cu flori-u
Și di la strat di zmeuricî.
Di la sora cea mai micî,
Di la floarea di mușcatî
Pi care-o lași în fereastră,
Da' în cap o tot puneai-u
Și la horî ti duceai-u.
Da' plângi, mireasî, șî

suspinî
Cî mergi la casî streinî.
Floare-n cap nu m-ai purta
Cî mergi di la casa ta.
Da' şî ti duci la soacrî-ta
Pi cap îî purta basma.
Basmaua-i tari greri,
Tăti grijîli sî meri,
Da' grija barbatului-u
Şî a soacrilor
Dacă-s răi-u.
Rar în lumi găsaşti-u,
Rar nimereşti-u
Pe amândoi buni sî
găsaşti-u.

69. Frunză verdi di molid
Nici n-ai tort, nici n-ai ġilit,
Frumos dar ȕi s-o vinit.

Şî-i frumos împachetat
Di la cini ȕ-o fost drag.
Cameşuica-i cu trii firi
Să traieşti cu nora bini.
Bate pui cu poami coapti
Să nu scoli nora di noapti.
Frânġiili-s di bumbac
Şî-ȕi şii di noră drag.
Pentru acei ce-ai leganat
Frumos dar ai capatat.
Nora-i voioasă
Că bota-i pe grind-acasă,
Îi cioplită-n patru dungi
Cât îi spatili di lungi.
Oi saracu mirili
Cum aşteaptă miezu nopȕii
Să dei di fundi borȕii,
Macar dracu l-a lua
El di fund nu i-a mai da.

Nr.	Localitatea/ Județul	Culegător/ Anul	Titlul	Informatori/ Vârsta
CÂNTECE ȘI OBICEIURI DE NUNTĂ				
	Banda 8			
1	Nicorești, Galați	Vasile Adăscăliței, 17.XII.1973	Dansul miresei,	Vasile Dobre, 62
2			La pusul voalului	
3			La jucatul zestreii	
4			Joc de nuntă	
	Banda 13			
5	Bucium- Valea Ursului, Neamț	Vasile Adăscăliței, Ilie Luana, 9.VIII.1968	Închinare la socri	Constantin Novac, 42
6			Închinare la nuni	
7			Strigături la nună	Anica Chelaru, 68
8			Strigături la soacră și fini	
9			Jocul voalului. Cântecul miresei	Bolea Vasile Bran, 49 Luca Vasile Anghel, 50

	Banda 19			
10	Darabani, Botoșani	Mircea Fotea	Orație	Mihai Simiuc, 18
	Banda 45			
11	Ștefan cel Mare, Vaslui	I.Ciubotaru, Lucia Hopu IV.1968	Conocăria	Moise Iancu, 64
12			Iertăciunea	
13			Strigături la nuntă	Paraschiva Lapa, 25 Valentin Hrincu, 22
	Banda 58			
14	Drujești-Băcani, Vaslui	Silvia Chiper, 4.V.1975	Obiceiuri de nuntă	Vasile Moraru, 67
	Banda 60			
15	Bogdana, Vaslui	Silvia Chiper, 1.V.1975	Danțul miresei	Nicolae Berescu, 51
16			Jocul zestreii	

	Banda 66			
17	Cristești- Puiești, Vaslui	Silvia Chiper, 13.IV.1976	<i>Cântecul miresei</i>	Elena Dănăilă, 42
18			<i>Închinatul găinii</i>	
19			<i>Iertăciunea (cu descriere)</i>	Constantin V. Barabulă, 68
20			<i>Închinatul colacilor</i>	
21			<i>Închinatul paharelor</i>	
22			<i>Obiceiul vulpii</i>	
	Banda 70			
23	Puiești, Vaslui	Silvia Chiper, 1976	<i>Desfășurarea nunții</i>	Costică P. Moraru, 33 Mircea Mastacan, 39 Neculai Hriscu
24	Lălești - Puiești, Vaslui	Silvia Chiper, 11.IV.1976	<i>Despre nuntă</i>	Gh.T. Zamfir, 76; Ion Munteanu, 66

	Banda 72			
25	Negrilești- Bârsești, Vrancea	Silvia Chiper, 18.I.1975	Dansul miresei	Ion Pricop, 69
	Banda 73			
26	Lălești- Puiești, Vaslui	Silvia Chiper, 11.IV.1975	La scosul miresei	Mihai Leonte, 40
27			Jocul zestreii	
	Banda 93			
28	Berchișești, Suceava	Lucia Berdan, Vasile Tătaru, 27.VII.1969	Strigături	Artemisa Horga, 43
	Banda 97			
29	Perieni, Vaslui	Vasile Adăscăliței, Ilie Luana, Ioan Popa XII.1967	Iertăciunea	Ion. Șt. Năstase, 39

	Banda 123			
30	Bălăceanca-Ciprian Po-rumbescu, Suceava	Mircea Fotea, Margareta Asaftei 26.VII.1969	Strigături	Veronica Cormuş, 50
	Banda 146			
31	Butea, Iaşi	Margareta Iacob, 1973	Oraţie	Adam Frenţ Anton, 69, Adam M. Biti, 70
32			Iertăciunea, cu „Danţul”	
33	Lăleşti-Puieşti, Vaslui	Silvia Chiper, 13.IV.1976	Cântec la gătitul miresei	Gh. Grigore, 28
34			Cântec la dezgătitul miresei	
	Banda 159			
35	Tunseşti-Bogdăniţa, Vaslui	Silvia Chiper, 28.IV.1975	Iertăciune – Facerea Lumii (fragment)	Ion Ciuraru, 80

Banda 161				
36	Bogdana, Vaslui	Silvia Chiper, 1.V.1975	<i>Despre nuntă</i>	Niță Gh. Căraușu, 81
37	Cășărie-Dobreni, Neamț	Sabin Rișco, 14.II.1977	<i>La scosul miresei din casă</i>	Constantin Ariton, 40
Banda 170				
38	Puiești, Vaslui	Silvia Chiper, 11.III.1977	<i>Obiceiuri de nuntă</i>	Grigore Năstase, 42
Banda 174				
39	Iezer-Puiești, Vaslui	Silvia și Dan Ravaru, 20.III.1977	<i>Despre logodnă</i>	Ion V. Hunea, 42
40			<i>Luatul zestreii. Danțul miresei</i>	
41			<i>Aruncarea colacului miresei</i>	Ion Rusu, 44
42			<i>Închinarea paharelor</i>	Dumitru Crețu, 70
43			<i>Încercarea mirelui</i>	

44			<i>Strigături la horă</i>	Ion Rusu, 44
	Banda 176			
45	Cetățuia-Puiești, Vaslui	Silvia și Dan Ravaru, 13.IV.1977	<i>Cântec la plecatul miresei</i>	Marița Prăjescu ș.a.
46			<i>Obiceiul vulpii</i>	Emil V. Scurtu, 49
	Banda 190			
47	Dumbrava-Ciurea, Iași	Mircea Fotea, Lucian Chișu, 29.IX.1973	<i>Obiceiuri de nuntă. Iertăciune. Orație la închinarea paharelor</i>	Gheorghe I. Tănăsucă, 69
	Banda 198			
48	Bârsești, Vrancea	Mircea Fotea, Constantin Bostan 23.XII.1974	<i>Începutul nunții. Joi dimineată</i>	Macovei Mortu
49			<i>Anunțarea satului. Sâmbătă</i>	
50			<i>Colocășia</i>	
51			<i>Danțul miresei. Duminică dimineată</i>	

52			<i>Iertăciunea</i>	
53			<i>Masa mare.</i> <i>Duminică seara</i>	
	Banda 206			
54	Frătăuții Noi, Suceava	Vasile Adăscăliței, Lucia Cireș, 16.III.1974	<i>Strigături cântate</i>	Verginia Moisuc, 49 Varvara Capră, 25
	Banda 208			
55	Ruși-Puești, Vaslui	Silvia Chiper, 1.V.1976	<i>Iertăciunea</i>	Vasile Manolache, 36
	Banda 219			
56	Puești, Vaslui	Dan și Silvia Ravaru, 22.V.1977	<i>Cântec la scoaterea miresei din casă</i>	Taraf
57			<i>Jocul zestrei</i>	
58			<i>Cântarea nunului</i>	
59			<i>Cântarea găinii</i>	
60	Huc- Todirești, Vaslui	Dan și Silvia Ravaru, 13.XI.1977	<i>Conocășia</i>	Neculai Cioată, 85
61			<i>Închinarea vornicelului</i>	

62			Închinare la nuni și meseni	
	Banda 223			
63	Valea Oilor-Bălțați, Iași	Bândușa Hudescu, Iancică Dobriță, 1.I.1978	Obiceiuri de nuntă. Luatul miresei	Constantin Grădinaru, 38
	Banda 229			
64	Iana, Vaslui	Dan și Silvia Ravaru, 19.VIII.1977	Iertăciunea	Constantin Codreanu, 52
	Banda 233			
65	Negrești, Vaslui	Nicolae și Nela Hohol, II.1978	Cântecul miresei	Mihai Ursu (cu taraf)
66			Cântecul nunilor	
	Banda 272			
67	Straja, Suceava	Natalia Șetriuc, Nicolae	Cântec în urma miresei	Elena Hlodici, 34; Elena Hlodici, 27
68				

		Coriciuc, II.1979	<i>Cântec la pornitul miresei</i>	(din Brodina)
69			<i>Strigături cântate</i>	
70	Brodina, Suceava		<i>Strigături cântate</i>	Coca Popescu, 58
<p style="text-align: center;">ADDENDA - De la naștere</p>				
Banda 8				
71	Nicorești, Galați	Vasile Adăscăliței, 17.XII.1973	<i>Închinarea colacilor la botez</i>	Vasile Dobre, 62
Banda 13				
72	Valea Ursului, Neamț	Ilie Luana, Vasile Adăscăliței, 9.VIII.1968	<i>Închinarea colacilor la botez</i>	Anica Chelaru, 68

Banda 181				
73	Ivești, Vaslui	Ioana Dragomir, 1975	<i>Cântec de leagăn</i>	Ioana Dragomir, 27
Banda 208				
74	Bârsești, Vrancea	Silvia Chiper, Nicolae Istrătescu, 25.XII.1974	<i>Cântec de leagăn</i>	Victoria Gimpu, 38

Fonoteca arhivei de folclor
„Vasile Adâscăliței”

Vol. 5. Cântece și obiceiuri de nuntă

Trecui podul cel de flori

© Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui

<https://biblioteca-digitala.ro>

Tipar digital realizat la Tipografia **pim**
Iași, Șoseaua Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 109, 700497
Tel.: 0730.086.676, 0732.430.407;
Fax: 0332.440.715
E-mail: editura@pimcopy.ro, editura.pim@gmail.com
www.pimcopy.ro

Despărțirea miresei
de părinți, de frați și
de surori, până și de
florile de acasă, cântată
dulce în varnuri de jale,
reprezintă imaginea cea
mai expresivă a nunții,
a acestui ritual de
trecere dintr-o lume
într-alta, a feței care
pășește pragul spre o
nouă stare a vieții. Și
precum eroul din
basme, mireasa trece
peste podurile cele de
plută, de alamă ori de
flori, până se
departează desfructu de
casa părintească.

editura pim

